

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 36

Fylke: Nordland

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Bodin

Emne: Helsing, fakter, åker

Bygdelag:

Oppskr. av: Lotar Bernh. Kvalnes

Gard:

(adresse): Tverlandet

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Delvis

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Ulrik Evensen, Skjerstad 90 år.

SVAR

1. Det er ikkje vanleg med noko røstle anten med hovudet eller handa.
2. Heilt ukjende helste eller heller ein ikkje på
3. Dei unge helsta all fyrst.
5. Når ein møtte presten eller andre embetsmenn, bückta ein djupt og tok vedkomande i handa.)
6. Nei.
7. Nei.
- 9) Ikkje vanleg at bygdefolk tok hatten eller hova av når dei møttest.
8. Når dei skulle skiljast for lengre tid eller kom att etter at dei hadde borte noko lenge. - Når det var nokon ein ville syne dyrdsemd mot. - Når ein kom på gjerting. Ein helste og på småbarna når ein kom på gjerting.
9. Det kunne dei nok gjera.
10. Nei.
12. Nei.

13. "Gomorn" sa dei om morgonen.
 Dei sa ikkje "morn". "Goddag"
 sa dei ellers om dagen. "God middag"
 og "God etta" vart ikkje nytta. "God
 kveld" sa dei om kveldane når dei
 kom inn til folk, når dei gjekk,
 sa dei alltid "god natt." ellers på
 dagen var det vanleg å seia "far-
 vel" når dei gjekk, også om morn-
 gonen. Ein kunne og seia "adjo".

14. Fallfall noko rart.

16. Nei.

17. Ein sa "sique arbeidet", "sique
 skrevet", "sique laget", "sique vaken".

18. Eg trugar sumne kunne seia
 "velbekom spis'n".

19. Det kunne nok hende.

20. Då lyd ein vel om å få tale
 med han alleine.

21. For brukke ein aldri å banka
 på døra slik i grunnlaget,
 no gjer ein det alltid.

22. Dei seier "kom eller", "kom
 inn eller", "vensagod". - Han
 skulle sjølosagt helst. - Det
 hente for at ein banka på berre
 for morn, då svar dei som inne
 var: "Klyv over" eller "hopp over".

23. Ja.

24. Han tok hatten eller buva av
 med det same han kom inn.

27. Ein helst på framande som
 på andre.

28. Ein sette stol fram og bad han
versagod seje seg. Turde ikkje av
stolen.

29. Ein sa vel velkommen.

30. Ein sa farvell, og svaret var
farvell.

31. a.: "God tur!" eller "Lykksom reis!"

32. Det kunne kanskje ektefolk
gjera.

34. Ein kunne kanskje seia til små-
barna: gi en syss!

35. Nei.

37. Nei.

38. Sjå 34.

39. Det kunne nok henda -
"byte nase".

40. Både mor og far og alle vaksne
ne kunne gjera det.

41. Ja. Dei kunne kripe nase
mellom peike- og langfingeren
og slå på handa med den andre
handa slik at fingrane gli av
nasen. Det gjorde litt vondt,
og dei kalla dette å snyta på
svensk.

42. Ja. Det var å gje gotjæk.

43. Både mellom born og vaksne
og mellom vaksne.

44. Ja. Ein sa: de lökk!

45. Tie jo sa dei: go jut eller
te lökk me juta.

Ved nyår: godt nyår! Ved
bülöving og brüdläup var
det vel: gratuler eller te
lökk.

46. Eg trur ikkje di sa noko
sers. Kondolere var ukjend.
Men di kunne sjölv sagt sein
eit ord tie tröykt i sorg og
matgang.

47. Ein kunne sein takk
eller mange takk eller stor
takk. Ein kunne og ta
folk i handa når ein takka.

48. Nei, det kjemst ein ikkje
til.

49. Ein kunne geire t. d.,
ein praktleg blümk med
auga, eit kart med hovudet.

50. Öu seier ein til folk ein
kjemst, Dokk (d. s. s. De) til ein
kjende, i gamle dagar sa ein
og J og Jer, men det er leng
sidan.

51. Nei.